

KORRALDUS

01.07.2025 nr DM-124604-20

Ainja IV liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-519310 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes Puiste Teed OÜ 26.04.2023 taotlusele nr T-KL/1018255, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. anda Puiste Teed OÜ-le (registrikood 11077276) Ainja maardlas Ainja IV liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-519310 kehtivusajaga 15 aastat;

1.2. seada antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1.2.1. Tindi-Luige kinnistu (katastritunnus 60001:007:0012) ja Puusepa kinnistu (katastritunnus 60001:001:0071) salvkaevudes veetaseme languse korral peab keskkonnaloa omaja põhjendatud kaebuse korral välja selgitama veetaseme languse põhjused, vajadusel tellima vastavad uuringud ning need kompenseerima. Kuni põhjuse väljaselgitamiseni peab keskkonnaloa omaja tagama joogi- ja tarbevee olemasolu mõjutatud kinnistule. Kui uuringud kinnitavad, et kaevandamistegevuse tagajärjel on salvkaevu veetase langenud, peab keskkonnaloa omaja rajama mõjutatud kinnistule uue kaevu;

1.2.2. keskkonnaloa omajal tuleb mõõta kaks korda aastas (jaanuar-veebruar ning juuli-august) Tindi-Luige kinnistu salvkaevu veetaset ning esitada mõõtmistulemused kaevandamisloa andjale. Enne kaevandamistöödega alustamist teostada Tindi-Luige kinnistu salvkaevu veekvaliteedi analüüs. Kaevandamise perioodil analüüsida veekvaliteeti Tindi-Luige kinnistu salvkaevus iga kolme aasta järel. Kui üheksa aasta jooksul alates kaevandamistegevuse alustamisest analüüsitavate kvaliteedinäitajate osas muutust halvemuse poole ei esine, puudub vajadus edasise seire järele; kui seire tulemuste kohaselt vee kvaliteet halveneb, peab keskkonnaloa omaja tagama joogi- ja tarbeveega varustatuse mõjutatud kinnistule;

1.2.3. maavara kaevandamine on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00-19.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel. Kui ilmneb vajadus töötada nädalavahetustel ning riigipühadel, tuleb sellest eelnevalt teavitada kohalikku omavalitsust ja lähimaid elanikke ning saada nende nõusolek;

1.2.4. kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on

keskkonnaloa omajal kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;

1.2.5. katendivallid (vähemalt 3 m kõrgused) rajada Tindi-Luige kinnistu suunale;

1.2.6. Tindi-Luige kinnistule tolmu leviku tõkestamiseks tuleb tugevate läänetuulte korral (tuule kiirus ületab püsivalt 10 m/s e. Beauforti skaalal 6 palli) töö peatada (laadimine, ümberpaigutamine jms). Tolmuheitmete vähendamiseks piirata veokite liikumiskiirust karjääris kuni 30 km/h ning kuival ajal (kevad-suvi-sügis) regulaarselt kasta karjääri teid ja teenindusplatse veega või töödelda vastavate vahenditega.

1.3. avalikustada Puiste Teed OÜ-le keskkonnaloa nr KL-519310 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-519310 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-519310 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

2.1.1. Puiste Teed OÜ (registrikood 11077276, aadress Sakala, Lolu küla, Viljandi vald, Viljandi maakond; edaspidi ka *ettevõtte*) esitas 26.04.2023 Keskkonnaametile taotluse Ainja IV liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks. Nõuetekohane taotlus on registreeritud KOTKAS-s 26.04.2023 menetluse nr M-124604 juurde.

Taotletav Ainja IV liivakarjäär asub Viljandi maakonnas Mulgi vallas Ainja külas eraomandisse kuuluval kinnistul Tindi-Põllu (katastritunnus 60001:007:0027, registriosa nr 21889150, maatulundusmaa 100%).

Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Ainja liivamaardla (registrikaart nr 0840) täiteliiva aktiivse tarbevaru plokke 8 ja 9. Tegemist on uue mäeeraldisega, mille pindala (sh teenindusmaa pindala) on 8,66 ha. Taotletava mäeeraldisega hõlmataavad varukogused on järgmised:

8 plokk – täiteliiv, aktiivne tarbevaru: 419 tuh m³, kaevandatav varu 309 tuh m³

9 plokk – täiteliiv, aktiivne tarbevaru: 316 tuh m³, kaevandatav varu 248 tuh m³

Täiteliiva aktiivne tarbevaru kokku on 735 tuh m³ ja kaevandatav varu 557 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 42 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on teede- ja üldehitus. Keskkonnaloa kehtivusajaks taotletakse 15 aastat ja kaevandatud maa korrastatakse veekoguks ja rohumaaks.

Geoloogilise uuringu teostaja: OÜ Inseneribüroo STEIGER (reg.kood 11206437). Aruande nimetus: „Viljandi maakonna Ainja VIII uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu

seisuga 01.06.2022) töö nr 22/4000“. EGF number: 9659. Varu arvele võtmise otsuse kuupäev ja number: 22.11.2022 nr 1-17/22/2519.

2.1.2. Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnavalua taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnavalua taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks. Kuna kavandatud karjäär jääb Eesti Looduse Infosüsteemi (*EELIS*) andmetel ligikaudu 1,4 km kaugusele Ainja väike-konnakotka (*Clanga pomarina*) pesapaigast ja suure tõenäosusega ka toitumisalale, palus Keskkonnaamet ettevõttel tellida linnustiku inventuur väike-konnakotka ja kanakulli pesade ning toitumisalade tuvastamiseks. Linnuekspert OÜ koostatud aruanne „Ainja IV liivakarjääri väike-konnakotka ja kanakulli uuring 2024“ on registreeritud KOTKAS-s 29.01.2025 numbriga DM-124604-14.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 25.04.2023 riigilõivuseaduse [\[1\]](#) § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Keskkonnavalua taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja (Maa-ameti 03.05.2023 kiri nr 9-3/23/7505-2).

Taotletava mäeeraldise ning selle teenindusmaa keskosa läbib põhja-lõuna suunaliselt Elektrilevi OÜ 1-20 kV pingega elektriõhuliin TÕRVA:NUI (VID kood K3559875; kaitsevöönd 10 m liini teljest) ning selle kaitsevöönd. Taotletava mäeeraldise ning selle teenindusmaa edelanurgas asub Elektrilevi OÜ elektrimaakaabelliin TÕRVA:NUI (VID kood KKL3559875; kaitsevöönd 1 m liini teljest) ning selle kaitsevöönd. Taotletava mäeeraldise ning selle teenindusmaa põhjaserv külgneb vahetult Elektrilevi OÜ elektriõhuliini mastitõmmitsa või toega (VID kood 212988323; kaitsevöönd 1 m projektsioonist maapinnal), mille kaitsevööndiga esineb kattumine kuni 1 m ulatuses. Taotluse seletuskirjas on selgitatud, et kaevandamise projektis tuleb kooskõlastada liini ümbertõstmise Elektrilevi OÜ-ga.

2.2. Keskkonnavalua taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnavalua taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalua taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnavalua taotlus on 23.05.2023 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaamet teavitas 23.05.2023 kirjaga nr DM-124604-6 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei laekunud.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (*HMS*) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 27.05.2025 haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 27.05.2025 kirjaga nr DM-124604-19.

Eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis Puiste Teed OÜ-lt 27.05.2025 kirjaga nr DM-124604-19 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks 12.06.2025.

Puiste Teed OÜ määratud tähtaja jooksul arvamust ei esitanud.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste

loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (KMH määrus).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 05.05.2025 kirjaga nr DM-124604-18 „Ainja maardla Ainja IV liivakarjääri keskkonnanaloo taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata KMH Ainja IV liivakarjääri keskkonnanaloo taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnanaloo kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

[1] Kohaldatud riigilõivuseaduse redaktsiooni, mis kehtis taotluse esitamise hetkel

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnanaloo andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 antav keskkonnanaloo nr KL-519310 annab Puiste Teed OÜ-le õiguse Ainja IV liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnanaloo andmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnanaloo andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnanaloo saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnanaloo Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnanaloo andja kaevandamise keskkonnanaloo taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Ainja IV liivakarjääri keskkonnanaloo taotluse 23.05.2023 kirjaga nr DM-124604-7 Mulgi Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 24.07.2023. Kiri on registreeritud Mulgi Vallavalitsuse dokumendiregistris 23.05.2023 ning selle staatuseks märgitud „saabunud“. Mulgi Vallavalitsus taotluse kohta arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkas Keskkonnaamet menetlust ilma Mulgi Vallavalitsuse arvamusega,

eeldades vaikimisi nõusolekut. Loa andmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamisel on kohaliku omavalitsuse üksusel soovi korral võimalik täiendavalt ettepanekuid ja vastuväiteid esitada.

3.2.2. MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekoguste kohta. Ainja IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjätmeid ei teki. Kaevandamisjätmeteks võib kvalifitseerida kooritud katendi (kokku 76 tuhat m³), kuid taotluse kohaselt korrastatakse karjäär veekoguks ja rohumaa ning korrastamistöödest ülejäänud katend võõrandatakse. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmekoguste eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jättekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmekoguste eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Ainja IV liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamine. Taotluses on kirjeldatud, et kaevandatavat materjali saab kasutada ehituses täitematerjalina. Samuti maanteed vajavad jooksvat hooldust ja seisukorra parandamist. Vajadusel saab karjäärist leiduvat looduslikku materjali sõeluda ning pesta ja sellega vastavalt suunata materjali kvaliteeti. Sellest tulenevalt on Puiste Teed OÜ eesmärk avada täiendav liivakarjäär nõudluse teenindamiseks.

3.2.3. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Ainja IV liivakarjääri mäeeraldisel, mäeeraldisel teenindusmaal või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Ainja IV liivakarjääri mäeeraldis asub eraomandisse kuuluval kinnistul ning kaevandada soovitav maavara kuulub samuti eraomandisse. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei mündu vastuolus riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Mulgi Vallavalitsus taotluse kohta arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkas Keskkonnaamet menetlust ilma Mulgi Vallavalitsuse arvamusega ja eeldas vaikimisi nõusolekut. Seega ei esine MaaPS § 55

lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 05.05.2025 kirjaga nr DM-124604-18 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Puiste Teed OÜ ei ole seisuga 01.07.2025 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.3.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Keskkonnaamet edastas MaaPS § 49 lõike 6 alusel Ainja IV liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 23.05.2023 kirjaga nr DM-124604-7 Mulgi Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 24.07.2023. Kiri on registreeritud Mulgi Vallavalitsuse dokumendiregistris 23.05.2023 ning selle staatuseks märgitud „saabunud“. Mulgi Vallavalitsus taotluse kohta arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkas Keskkonnaamet menetlust ilma Mulgi Vallavalitsuse arvamusega, eeldades vaikimisi nõusolekut.

Keskkonnaamet edastas KeHJS § 11 lõike 2² alusel 07.04.2025 kirjaga nr DM-124604-16 Ainja IV liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhinnangu ja KMH algamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Mulgi Vallavalitsusele, seisukoha

esitamise tähtajaga 28.04.2025.

Mulgi Vallavalitsus teatas 08.04.2025 kirjaga nr 6-3/683-5 (registreeritud KOTKAS-s 09.04.2025 numbriga DM-124604-17), et on tutvunud Ainja IV liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõtjude eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõuga ning vastuväiteid ei ole.

3.3.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõtjude eelhinnangu ning otsustanud 05.05.2025 kirjaga nr DM-124604-18 Ainja IV liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelidusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõtju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Ainja IV liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugale võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete osakeste häiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa andmisel arvestada:

1. *Tindi-Luige kinnistu (katastritunnus 60001:007:0012) ja Puusepa kinnistu (katastritunnus 60001:001:0071) salvkaevudes veetaseme languse korral peab kaevandamisloa omanik põhjendatud kaebuse korral välja selgitama veetaseme languse põhjused, vajadusel tellima vastavad uuringud ning need kompenseerima. Kuni põhjuse väljaselgitamiseni peab kaevandamisloa omanik tagama joogi- ja tarbevee olemasolu mõjutatud kinnistule. Kui uuringud kinnitavad, et kaevandamistegevuse tagajärjel on salvkaevu veetase langenud, peab kaevandamisloa omanik rajama mõjutatud kinnistule uue kaevu;*
2. *kaevandamisloa omanikul tuleb mõõta kaks korda aastas (jaanuar-vebruar ning juuli-august) Tindi-Luige kinnistu salvkaevu veetaset ning esitada mõõtmistulemused kaevandamisloa andjale. Enne kaevandamistöödega alustamist teostada Tindi-Luige kinnistu salvkaevu veekvaliteedi analüüs. Kaevandamise perioodil analüüsida veekvaliteeti Tindi-Luige kinnistu salvkaevus iga kolme aasta järel. Kui üheksa aasta jooksul alates kaevandamistegevuse alustamisest analüüsitavate kvaliteedinäitajate osas muutust halvemuse poole ei esine, puudub vajadus edasise seire järele; kui seire tulemuste kohaselt vee kvaliteet halveneb, peab kaevandamisloa omanik tagama joogi- ja tarbeveega varustatuse mõjutatud kinnistule;*
3. *maavara kaevandamine on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00-19.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel. Kui ilmneb vajadus töötada nädalavahetustel ning riigipühadel, tuleb sellest eelnevalt teavitada kohalikku omavalitsust ja lähimaid elanikke ning saada nende nõusolek;*
4. *kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;*
5. *katendivallid (vähemalt 3 m kõrgused) rajada Tindi-Luige kinnistu suunale;*

6. *Tindi-Luige kinnistule tolmu leviku tõkestamiseks tuleb tugevate läänetuulte korral (tuule kiirus ületab püsivalt 10 m/s e. Beauforti skaalal 6 palli) töö peatada (laadimine, ümberpaigutamine jms). Tolmuheitmete vähendamiseks piirata veokite liikumiskiirust karjääris kuni 30 km/h ning kuival ajal (kevad-suvi-sügis) regulaarselt kasta karjääri teid ja teenindusplatse veega või töödelda vastavate vahenditega.*

Keskkonnameetmete esitamisel on arvestatud keskkonnahäiringute leevendamise võimalusi.

3.3.3 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Alljärgnevalt on toodud kokkuvõtlikud kaalutlused kõrvaltingimuste lisamiseks.

Ida suunas külgneb taotletava mäeeraldise piir kinnistuga Tina (48001:001:1075) ning põhja ja lääne suunast kinnistuga Vana-Tindi (60001:007:0026). Lõuna suunas külgneb Tindi (60001:007:0038) kinnistuga, kus asub Ainja maardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokk 6, mille kaevandamiseks omab Aktsiaselts Roger Puit Ainja II liivakarjääri keskkonnaluba nr VILM-074.

Logistiliselt paikneb taotletav Ainja IV liivakarjäär Valga-Uulu maanteest ca 200 m kaugusel idas. Alast lõunas kulgeb mitteavalik Tindi – Tedre tee (nr 6000340).

Lähim õuemaaga majapidamine asub ca 140 m kaugusel kagus Tindi-Luige (60001:007:0012) kinnistul, mille veevarustus on tagatud salvkaevuga. Hooned asuvad ka 90 m kaugusel Tina kinnistul (48001:001:1075), kuid õuemaad ei ole sinna põhikaardi andmetel määratud. Järgmised lähemad hooned paiknevad ca 400 m kaugusel Väike-Paanikse (60001:007:0180) ning Suure-Paanikse (60001:007:0170) kinnistutel, mille sihtotstarve on mõlemal juhul riigikaitsemaad 100%. Puusepa kinnistu (60001:001:0071) majapidamine jääb ca 600 m kaugusele. Ümbruskonna maad, mis ei ole hõlmatud aktiivse kaevandamisega, on valdavalt kasutuses maatulundusmaana – põllu- ja metsamaana.

Maavara kaevandamisel tekkiv tolmu kogus on minimaalne tulenevalt liiva looduslikust niiskusest. Transpordil tekkiva õhusaaste vältimiseks tuleb karjäärisiseseid teid regulaarselt niisutada või töödelda vastavate vahenditega, mistõttu lisatakse asjakohased kõrvaltingimused ka keskkonnaloale. Väljaspool mäeeraldist ja selle teenindusmaad asuvate avalikus kasutuses olevate teede korrashoiu eest vastutab tee omanik, sõlmides vajadusel selleks vajalikke kokkuleppeid teed kasutada soovivate isikutega. Erateede kasutamise tingimused saab seada tee omanik.

Taotluse seletuskirjas on arvutuslikult hinnatud müra levikut ja leitud, et lähima maja juurde jõudvaks maksimaalseks müratasemeks on 63 dB, mis ületab lubatud päevast piirtaset. Taotluse seletuskirjas pole kirjeldatud, kas mäetööde tegemine toimub valdavalt päevasel ajal või plaanitakse töid ka öisel ajal. Müra levikut vähendavad mõnevõrra karjäärimasinate liikumine

süvendis (karjääri põhjas) ning laopuistangud. Keskkonnaloa omajal tuleb võtta kasutusele kõik võimalikud meetmed häiringute vähendamiseks ning tagada, et tegevusega kaasnev ülenormatiivne müra ei leviks tootmisterritooriumilt väljapoole. Kuna arvutuslikult võidakse ületada lubatud piiraset ka päevasel ajal töötamisel, on eeltoodu alusel põhjendatud antavale keskkonnaloale määrata asjakohased kõrvaltingimused.

Taotletava karjääri võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariilukordadega. Kõige tõenäolisem mäeeraldisel toimuda võiv õnnetusjuhtum on seotud õli või kütuse lekkega. Juhul kui avarii tõttu satubki määrideõli või kütus karjääri põhja ja sealt pinnasesse, siis tuleb see sealt võimalikult kiiresti eemaldada.

Kuna taotletav Ainja IV liivakarjäär põhimõtteliselt külgneb Ainja II liivakarjääriga ning kaevandamine mõjutab sama keskkonda (eelkõige Tindi-Luige kinnistut), on põhjendatud lisada Ainja II liivakarjääri keskkonnaloal olevad häiringuid leevendavad asjakohased sarnased kõrvaltingimused ka antavale Ainja IV liivakarjääri keskkonnaloale. Seire teostamisel (proovide võtmine, kulude jagamine) võivad kaevandamisloa omajad soovi korral teha koostööd, oluline on seire läbiviimine ja tulemuste saamine.

Seega on põhjendatud määrata kõrvaltingimusteks kõik keskkonnameetmed, mida on nimetatud punktis 3.3.2.

Eeltoodu alusel lisatakse antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1. Tindi-Luige kinnistu (katastritunnus 60001:007:0012) ja Puusepa kinnistu (katastritunnus 60001:001:0071) salvkaevudes veetaseme languse korral peab keskkonnaloa omaja põhjendatud kaebuse korral välja selgitama veetaseme languse põhjused, vajadusel tellima vastavad uuringud ning need kompenseerima. Kuni põhjuse väljaselgitamiseni peab keskkonnaloa omaja tagama joogi- ja tarbevee olemasolu mõjutatud kinnistule. Kui uuringud kinnitavad, et kaevandamistegevuse tagajärjel on salvkaevu veetase langenud, peab keskkonnaloa omaja rajama mõjutatud kinnistule uue kaevu;
2. keskkonnaloa omajal tuleb mõõta kaks korda aastas (jaanuar-veebuar ning juuli-august) Tindi-Luige kinnistu salvkaevu veetaset ning esitada mõõtmistulemused kaevandamisloa andjale. Enne kaevandamistöödega alustamist teostada Tindi-Luige kinnistu salvkaevu veekvaliteedi analüüs. Kaevandamise perioodil analüüsida veekvaliteeti Tindi-Luige kinnistu salvkaevus iga kolme aasta järel. Kui üheksa aasta jooksul alates kaevandamistegevuse alustamisest analüüsitavate kvaliteedinäitajate osas muutust halvemuse poole ei esine, puudub vajadus edasise seire järele; kui seire tulemuste kohaselt vee kvaliteet halveneb, peab keskkonnaloa omaja tagama joogi- ja tarbeveega varustatuse mõjutatud kinnistule;
3. maavara kaevandamine on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00-19.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel. Kui ilmneb vajadus töötada nädalavahetustel ning riigipühadel, tuleb sellest eelnevalt teavitada kohalikku omavalitsust ja lähimaid elanikke ning saada nende nõusolek;
4. kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omajal kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo

tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;

5. katendivallid (vähemalt 3 m kõrgused) rajada Tindi-Luige kinnistu suunale;
6. Tindi-Luige kinnistule tolmu leviku tõkestamiseks tuleb tugevate läänetuulte korral (tuule kiirus ületab püsivalt 10 m/s e. Beauforti skaalal 6 palli) töö peatada (laadimine, ümberpaigutamine jms). Tolmuheitmete vähendamiseks piirata veokite liikumiskiirust karjääris kuni 30 km/h ning kuival ajal (kevad-suvi-sügis) regulaarselt kasta karjääri teid ja teenindusplatse veega või töödelda vastavate vahenditega.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei laekunud.

Keskkonnaloa nr KL-519310 andmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei laekunud.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Geoloogilised läbilõiked
4. Korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Mulgi Vallavalitsus, Tarbijakaitse ja Tehnilise
Järelevalve Amet

Marin Varblane
vanemspetsialist
maapõuebüroo